

Investiční společnost, její hospodaření a náhrada škody

Bez skutkového zjištění o tom, jak vypadá konkrétní zpráva o hospodaření investiční společnosti a zpráva o hospodaření podílového fondu v rozhodném období je úsudek, odvolávající se na očekávanou (nikoli skutečnou) podobu zprávy (účetní závěrky), pouze hypotetický a nemůže obstát v rovině právní.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 Cdo 1627/2011, ze dne 25.7.2013)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce R. TRADE, s. r. o., se sídlem v D.L., zastoupeného Mgr. D.S., advokátem, se sídlem v Č.T., proti žalovanému Mgr. L. R., jako správci konkursní podstaty úpadce U.banky, a. s. „v likvidaci“, o určení pravosti nevykonatelných pohledávek, vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 32 Cm 90/2008, o dovolání žalobce proti rozsudku Vrchního soudu v Olomouci ze dne 29. prosince 2010, č. j. 6 Cmo 68/2010-70, tak, že dovolání proti té části prvního výroku rozsudku Vrchního soudu v Olomouci ze dne 29. prosince 2010, č. j. 6 Cmo 68/2010-70, kterou odvolací soud potvrdil rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. ledna 2010, č. j. 32 Cm 90/2008-48, v zamítavém výroku o věci samé ohledně požadavku na určení pravosti pohledávek z titulu náhrady škody ve výši 6.100.000,- Kč, 2.000.000,- Kč, 4.700.000,- Kč a v rozsahu částky 3.000.000,- Kč z požadavku na určení pravosti pohledávky ve výši 8.000.000,- Kč, se odmítá. Ve zbývajícím rozsahu se rozsudek odvolacího soudu zrušuje a věc se potud vrací odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Rozsudkem ze dne 28. ledna 2010, č. j. 32 Cm 90/2008-48, zamítl Krajský soud v Ostravě žalobu (podanou 19. září 2008), kterou se žalobce (R. TRADE, s. r. o.) domáhal vůči žalovanému (správci konkursní podstaty úpadce U.banky, a. s. „v likvidaci“) určení, že má za úpadcem po právu pohledávky z titulu náhrady škody ve výši 8.872.000,- Kč, 6.100.000,- Kč, 2.000.000,- Kč, 4.700.000,- Kč a 8.000.000,- Kč (bod I. výroku) a rozhodl o nákladech řízení (bod II. výroku).

Soud při posuzování důvodnosti žalobou uplatněného nároku vyšel zejména z toho, že:

1/ L. investiční společnost a. s. (dále jen „investiční společnost“) uzavřela 4. srpna 1994 s pozdějším úpadcem jako depozitářem smlouvu o výkonu funkce depozitáře č. 09/94, v níž investiční společnost prohlásila, že podle povolení Ministerstva financí ze dne 18. března 1993 vytvořila podílový fond pod označením „ULTRAPOŽITKOVÝ“ L. invest. spol., a. s. podílový fond (dále jen „podílový fond“), jenž má ve správě.

2/ Pozdější úpadce jako depozitář zřídil pro podílový fond označený účet (dále jen „účet podílového fondu“).

3/ Ve dnech 10. listopadu a 14. listopadu 1995 vybrala investiční společnost z účtu podílového fondu v hotovosti na přepážce pozdějšího úpadce vždy částku 5 miliónů Kč.

4/ Dne 28. července 1995 vybrala investiční společnost z účtu podílového fondu v hotovosti na přepážce pozdějšího úpadce částku 3,5 miliónů Kč.

5/ Dne 28. července 1995 byla z účtu podílového fondu převedena částka 1,5 miliónu Kč na účet společnosti L. Investment a. s. (dále jen „společnost L“) vedený u M. Banky a. s.

6/ Další částky (až do výše 22, 8 miliónů Kč) byly vyplaceny společnosti L v hotovosti z pokladny investiční společnosti v době od 21. března 1996 do 7. června 1996.

7/ Usnesením ze dne 29. května 2003, sp. zn. 33 K 10/2003 prohlásil Krajský soud v Ostravě konkurs na majetek úpadce.

8/ Žalobce přihlásil nevykonatelné pohledávky v celkové výši 29.672.000,- Kč do konkursu vedeného na majetek úpadce dne 21. října 2003, s tím, že škoda vznikla v původní výši 22.597.000,- Kč a žalobce pohledávky (již ve výši 29.672.000,- Kč) nabyt veřejnou dražbou dobrovolnou od investiční společnosti dne 21. března 2002.

9/ Společnost L do podání přihlášky vrátila z poskytnutých prostředků pouze částku 203.000,- Kč; cenné papíry investiční společnosti nepředala.

10/ Správce konkursní podstaty popřel pohledávky žalobce při přezkumných jednáních co do pravosti.

11/ Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. prosince 2008, č. j. 54 T 2/2004-1981, byl J. T. (dále jen „J. T.“) uznán vinným z trestného činu podvodu dle § 250 odst. 1, odst. 4 zákona č.

[140/1961](#) Sb., trestního zákona, jehož se dopustil mimo jiné tím, že využíval svého vlivu a postavení v označených obchodních společnostech (včetně společnosti L, investiční společnosti a podílového fondu) které spolu byly úzce kapitálově a personálně propojeny, k tomu aby odčerpал finanční prostředky z aktiv označených podílových fondů a užil je pro aktivity jiných obchodních společností, zejména (též) společnosti L. Tím mimo jiné způsobil škodu podílovému fondu ve správě investiční společnosti v celkové výši 22.800.391,- Kč.

Na tomto základě soud - vycházející především z ustanovení § 23 odst. 2 a 4 a § 24 odst. 1 zákona č. [328/1991](#) Sb., o konkursu a vyrovnání (dále též jen „ZKV“) - dospěl k následujícím závěrům.

1/ K aktivní věcné legitimaci žalobce.

S přihlédnutím k ustanovení § 5 odst. 2 a § 14 odst. 2 zákona č. [248/1992](#) Sb., o investičních společnostech a investičních fondech, ve znění zákonů č. [591/1992](#) Sb. a č. [600/1992](#) Sb., musí investiční společnost též vymáhat pohledávky vzniklé v souvislosti s majetkem v podílovém fondu a je tedy aktivně legitimována k podání žaloby na náhradu škody vzniklé na majetku v podílovém fondu, byť nešlo o škodu, která vznikla jí samé. Jelikož žalobce nabyt pohledávku představující tvrzenou škodu dražbou, je tím dána jeho aktivní legitimace ve sporu.

2/ K promlčení.

Soud - cituje ustanovení § 387 odst. 1 a 2, § 388 odst. 1, § 392 odst. 1, § 397 a § 398 zákona č. [513/1991](#) Sb., obchodního zákoníku (dále též jen „obch. zák.“) - dovodil, že v situaci, kdy poslední částka byla vyplacena 7. června 1996, začala běžet čtyřletá promlčecí doba v červenci 1996 (poté, co investiční společnost obdržela písemné sdělení pozdějšího úpadce o pohybech na účtu podílového fondu) a uplynula v červenci 2000 (když žalobce pohledávku přihlásil do konkursu až 21. října 2003).

Soud zkoumal promlčení též ve vztahu k případné „realizaci“ smluv o zprostředkování uzavřených 10. listopadu 1995, 18. března 1996, 15. dubna 1996 a 3. června 1996 vždy mezi investiční společností jako zájemcem na straně jedné a společností L jako zprostředkovatelem na straně druhé, uzavřené vždy na 1 rok, uváděje, že promlčecí doba by v takovém případě začala běžet ode dne následujícího po zániku smluv uplynutím doby a skončila by uplynutím čtyř let, tj. v případě poslední smlouvy dne 4. července 2001.

Námítka promlčení vznesená žalovaným je proto důvodná.

3/ K odpovědnosti depozitáře za škodu.

Soud poukázal na ustanovení § 415 a § 420 odst. 1 a 3 zákona č. [40/1964](#) Sb., občanského zákoníku (dále též jen „obč. zák.“) a na ustanovení § 31 a § 32 zákona č. [248/1992](#) Sb., s tím, že zásadní otázkou sporu je otázka, zda depozitáře lze činit odpovědným za škodu, která měla vzniknout výběrem finančních prostředků z účtu podílového fondu vedeného u depozitáře a výběrem finančních prostředků v hotovosti z pokladny investiční společnosti, respektive zda v takovém případě existuje příčinná souvislost mezi jednáním depozitáře a případnou škodou. Přitom soud uzavřel, že depozitář investičního fondu neměl ze zákona povinnost „úplné kontroly majetku v podílovém fondu“. Neměl totiž k dispozici ani žádné zákonné prostředky k tomu, aby mohl provádět kontrolu výše finančních prostředků v pokladně investiční společnosti. Ani při výběru finančních prostředků v hotovosti u depozitáře nemohl depozitář činit dotazy k jakému účelu se tak děje a taková povinnost mu neplynula ani z uzavřené smlouvy.

I kdyby tedy nárok žalobce nebyl promlčen, neporušil depozitář smluvní či zákonnou povinnost, která by zakládala jeho odpovědnost za škodu.

K odvolání žalobce Vrchní soud v Olomouci rozsudkem ze dne 29. prosince 2010, č. j. 6 Cmo 68/2010-70, potvrdil rozsudek soudu prvního stupně (první výrok) a rozhodl o nákladech odvolacího řízení (druhý výrok).

Odvolací soud vyšel ze skutkového stavu věci zjištěného soudem prvního stupně, zdůrazňuje, že jelikož k hotovostním výběrům z účtu podílového fondu, k bezhotovostnímu převodu na účet společnosti L i k hotovostním výplatám prostředků z pokladny investiční společnosti došlo v době do 1. července 1996, je třeba posuzovat povinnosti depozitáře podle právní úpravy platné do tohoto data; přitom dospěl k následujícím závěrům.

1/ K odpovědnosti depozitáře za škodu.

Odvolací soud poukázal na ustanovení § 25 odst. 1 a § 32 zákona č. [248/1992](#) Sb., uváděje, že právní úprava účinná v době nakládání s prostředky ukládala depozitáři tři povinnosti, a to:

- 1/ povinnost kontroly výpočtu hodnoty majetku, pořízeného do majetku fondu (§ 32 odst. 1 zákona č. [248/1992](#) Sb.),
- 2/ povinnost neprovést pokyn investiční společnosti rozporný se zákonem, statutem fondu či depozitářskou smlouvou a
- 3/ takovýto pokyn signalizovat (§ 32 odst. 2 zákona č. [248/1992](#) Sb.).

Ke splnění těchto povinností přiznával zákon depozitáři právo na informace (§ 32 odst. 3 zákona č. [248/1992](#) Sb.) a při porušení těchto povinností zakládal zákon odpovědnost depozitáře vůči investiční společnosti (§ 32 odst. 4 zákona č. [248/1992](#) Sb.).

Od 1. července 1996 (tedy až poté, kdy došlo k výběrům a platbám prostředků, kterými měla být způsobena škoda) bylo ustanovení § 32 zákona č. [248/1992](#) Sb. novelizováno (zákonem č. [151/1996](#) Sb.) tak, že depozitáři investičního fondu byla uložena povinnost kontrolovat hospodaření investiční společnosti a hospodaření s majetkem investičního fondu, a byla zavedena rovněž odpovědnost depozitáře vůči podílníkům podílového fondu.

To, že depozitář nemá povinnost „úplné kontroly majetku v podílovém fondu“, se podává z rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 11. dubna 2006, sp. zn. 29 Odo 1252/2004 (jde o rozsudek uveřejněný pod číslem 39/2007 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek - dále jen „R 39/2007“).

Povinností depozitáře není kontrolovat ty prostředky, které neprocházely účty vedenými depozitářem pro investiční společnost a investiční fond (§ 31 zákona č. [248/1992](#) Sb.). Takovouto povinnost depozitáři nestanovilo ani žádné smluvní ujednání ani statut podílového fondu (schválený 2. srpna

1994).

Depozitář nebyl povinen kontrolovat nakládání s prostředky, které měla investiční společnost v pokladně, takže neporušil žádnou svou povinnost dle § 32 zákona č. [248/1992](#) Sb. tím, že „nezabránil“ hotovostním výběrům z pokladny investiční společnosti (i kdyby šlo o prostředky, které měly být uloženy na účtu vedeném pro podílový fond). Odvolací soud tudíž souhlasí s názorem soudu prvního stupně, že depozitář nemůže odpovídat za škodu, která případně vznikla těmito výběry.

Odvolací soud (naopak) nesouhlasí s názorem žalobce, že povinnost „úplné kontroly majetku v podílovém fondu“ lze dovodit z úpravy § 17 a násl. a § 23 a násl., ve spojení s § 32 zákona č. [248/1992](#) Sb. V těchto částech zákona (část pátá a šestá) jsou stanovena pravidla pro hospodaření s majetkem fondů (jak podílového, tak investičního) a investiční společností uloženy povinnosti, jejichž smyslem je ochrana podílníků a akcionářů. Z těchto ustanovení nelze dovodit žádnou povinnost depozitáře (naopak, např. § 25 odst. 5 zákona č. [248/1992](#) Sb. vymezuje jeho práva).

K výběru prostředků ve dnech 10. listopadu a 14. listopadu 1995 ve výši 10 miliónů Kč však odvolací soud dovodil, že splnil-li depozitář pokyn k výběru této částky v průběhu čtyř kalendářních dnů (10. listopadu 1995 byl pátek a 14. listopadu 1995 pondělí), aniž zjišťoval účel výběru a aniž se zabýval tím, zda pokyn je či není v rozporu se zákonem (depozitářskou smlouvou, statutem podílového fondu), pak kdyby takový pokyn byl v rozporu se zákonem, porušil by depozitář svou povinnost dle § 32 odst. 2 zákona č. [248/1992](#) Sb. Stejně tak by porušil svou povinnost, kdyby byl nezákonný pokyn k hotovostnímu výběru částky 3,5 miliónů Kč (dne 28. července 1995) a pokyn k převodu částky 1, 5 miliónu Kč z účtu podílového fondu na účet investiční společnosti (13. května 1996). Kdyby realizací těchto nezákonných pokynů investiční společnosti došlo ke vzniku škody, odpovídal by depozitář za její vznik ve smyslu § 34 odst. 4 zákona č. [248/1992](#) Sb.

Zkoumání (ne)zákonnosti těchto pokynů však pokládal odvolací soud za nadbytečné, s tím, že i kdyby šlo o nezákonné pokyny, nic by to neměnilo na závěru, že žalobě nelze vyhovět (vzhledem k promlčení).

2/ K promlčení.

Tvrzená škoda způsobená tím, že depozitář provedl nezákonné pokyny investiční společnosti k výběru částky 10 miliónů Kč z účtu podílového fondu, by vznikla až tím, že společnost L by porušila povinnosti podle smluv o zprostředkování (kdyby po uplynutí doby, na kterou byla ta která smlouva o zprostředkování uzavřena, nevyúčtovala prostředky zálohově poskytnuté na kupní cenu cenných papírů a nepředala za tuto částku nakoupené cenné papíry).

Smlouva o zprostředkování, na jejímž základě vybrala investiční společnost dne 10. listopadu a 14. listopadu 1995 částku 10 miliónů Kč z účtu podílového fondu, byla uzavřena dne 10. listopadu 1995 na jeden rok (do 10. listopadu 1996). Jestliže společnost L nesplnila své závazky z této smlouvy, pak škoda mohla vzniknout 11. listopadu 1996.

Kdyby byla nezákonná dohoda o zpětném prodeji ze dne 20. června 1995 (podle které byly z účtu podílového fondu poskytnuty prostředky ve výši 3,5 miliónů Kč /28. července 1995/ a 1, 5 miliónu Kč /13. května 1996/), vznikla by škoda již poskytnutím těchto částek.

Režim případného nároku na náhradu škody se řídí obchodním zákoníkem, ve znění platném ke dni vzniku škody. O vzniku škody se mohli podílníci podílového fondu, jehož majetek by se takto snížil, dozvědět z účetní závěrky, kterou měla investiční společnost povinnost zveřejnit nejpozději do tří měsíců po skončení roku (§ 25 odst. 1 zákona č. [248/1992](#) Sb., Opatření Ministerstva financí č. j. 01/1 591/1996 ke způsobu a rozsahu zveřejňování informací o hospodaření investičních společností,

investičních a podílových fondů).

Odvolací soud nesouhlasí s názorem žalobce, že podílníci podílového fondu se mohli dovědět o vzniku škody tvrzeným porušením povinností depozitáře až po zrušení investiční společnosti a jejím vstupu do likvidace. Tímto okamžikem se totiž mohou podílníci dozvědět o škodě spočívající v tom, že jejich nároky, plynoucí z podílového listu, nebyly plně uspokojeny v důsledku špatného hospodaření investiční společnosti s majetkem v podílovém fondu. Takový nárok však nelze směřovat s nárokem uplatněným v tomto řízení (potud odvolací soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. prosince 2003, sp. zn. 25 Cdo 803/2003, uveřejněný pod číslem 6/2007 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek - dále jen „R 6/2007“).

Odvolací soud nemá za správný ani názor žalobce, že podílníci podílového fondu se mohli dovědět o vzniku škody tvrzeným porušením povinností depozitáře až po zrušení společnosti L a jejím vstupu do likvidace, respektive až poté, kdy byl dne 9. července 2008 podle § 44 odst. 1 písm. d/ ZKV zrušen konkurs na majetek společnosti L. Předmětem tohoto řízení je (totiž) náhrada škody, která měla vzniknout na majetku v obhospodařovaném podílovém fondu porušením povinností depozitáře neprovést nezákonné pokyny investiční společnosti. Ke snížení majetku v podílovém fondu a tedy ke vzniku škody by došlo (jak uvedeno výše) porušením závazku společnosti L ze smluv o zprostředkování a čerpáním prostředků dle dohody o odkupu podílových listů, nikoli tedy až dnem, kdy bylo „zcela zřejmé“, že společnost L nesplní své smluvní závazky.

O škodě, která by vznikla v roce 1995 tím, že depozitář provedl nezákonný pokyn investiční společnosti, se podílníci podílového fondu mohli dozvědět nejpozději do 31. března 1996; subjektivní promlčecí doba by proto začala plynout dne 1. dubna 1996 a její konec by připadl na pondělí 3. dubna 2000 (§ 122 odst. 3 obč. zák.). U škody, která by vznikla v roce 1996, připadá počátek této doby na 1. duben 1997 a její konec na pondělí 2. dubna 2001. Jestliže tedy žalobce přihlásil pohledávku z titulu náhrady tvrzené škody do konkursu vedeného na majetek depozitáře až 23. října 2003, stalo se tak po uplynutí promlčecí doby u obou zmíněných nároků.

Proti rozsudku odvolacího soudu podal žalobce dovolání, jehož přípustnost opírá o ustanovení § 237 odst. 1 písm. c/ zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“), namítaje, že je dán dovolací důvod uvedený v § 241a odst. 2 písm. b/ o. s. ř., tedy, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci a požaduje, aby Nejvyšší soud napadené rozhodnutí zrušil.

Zásadní právní význam napadeného rozhodnutí přisuzuje dovolatel tomu, že se v něm řeší otázka, kterou soudy rozhodují rozdílně.

V mezích uplatněného dovolacího důvodu pak dovolatel odvolacímu soudu vytýká nesprávnost závěru o promlčení jeho nároku. Konkrétně namítá, že si neumí představit situaci, ve které by podílník podílového fondu mohl z prosté účetní závěrky hodnověrně poznat, že mu byla způsobena škoda a kdo mu ji způsobil, zvláště tehdy, je-li poskytování záloh v obecné rovině jevem, se kterým se lze při působení podílového fondu setkat. Odvolací soud se též nezabýval tím, zda příslušná účetní závěrka byla skutečně zveřejněna.

Dále dovolatel argumentuje tím, že okamžik začátku plynutí promlčecí doby již dříve řešil stejný odvolací soud ve věci vedené u něj pod sp. zn. 8 Cmo 331/2006 (v odvolacím řízení, jež se týkalo žaloby L. S. směřující proti Ing. R. K. a Ing. P. S., coby členům statutárního orgánu společnosti L, jejímž předmětem byla náhrada škody, kterou měli žalovaní způsobit uzavřením dohody o zpětném prodeji 20.940 kusů podílových listů podílového fondu). Zdůrazňuje, že tam odvolací soud dovodil, že poškozený (podílník podílového fondu) se mohl nejdříve dozvědět o škodě v okamžiku prohlášení konkursu na majetek společnosti L. Až od toho okamžiku bylo zřejmé, že investiční společnost

neobdrží ani podílové listy, a že jí nebude vrácena ani vyplacená záloha. Okamžik, kdy se poškozený mohl dovědět o tom, kdo je povinen k náhradě škody, odvolací soud určil ke 2. únoru 2002, kdy nabyl právní moci trestní příkaz vydaný vůči oněm žalovaným.

Rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (do 31. prosince 2012) se podává z bodu 7., článku II., zákona č. [404/2012](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Nejvyšší soud se nejprve zabýval přípustností podaného dovolání.

Dovolání v této věci může být přípustné jen podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c/ o. s. ř. (tedy tak, že dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam).

Výsledek odvolacího řízení o celkem pěti nevykonatelných pohledávkách, u nichž dovolatel požadoval určit jejich pravost, lze shrnout tak, že odvolací soud měl jiný názor (než soud prvního stupně) co do odpovědnosti depozitáře za tvrzenou škodu ohledně částky 10 miliónů Kč (hotovostní výběry z účtu podílového fondu ve dnech 10. listopadu a 14. listopadu 1995), dále ohledně částky 3,5 miliónů Kč (hotovostní výběru z účtu podílového fondu dne 28. července 1995) a ohledně částky 1,5 miliónu Kč (bezhotovostní převod z účtu podílového fondu na účet investiční společnosti dne 13. května 1996).

Z částky 10 miliónů Kč přihlásil dovolatel do konkursu vedeného na majetek úpadce pohledávku ve výši 8.872.000,- Kč, která je též předmětem této určovací žaloby (dovolatel již v žalobě ozřejmuje, že veřejnou dražbou dobrovolnou nabyl pohledávku od investiční společnosti jen v této výši). Částky 3,5 miliónů Kč a 1,5 miliónu Kč pak tvořily část pohledávky přihlášené dovolatelem do konkursu vedeného na majetek úpadce a uplatněné (co do určení pravosti) žalobou v této věci ve výši 8.000.000,- Kč.

U pohledávek ve výši 6.100.000,- Kč, 2.000.000,- Kč, 4.700.000,- Kč a u části pohledávky (3 milióny Kč) uplatněné v celkové výši 8.000.000,- Kč (vždy šlo o hotovostní výběry z pokladny investiční společnosti) založil odvolací soud své potvrzující rozhodnutí na přitakání závěru soudu prvního stupně, že potud depozitář neporušil žádnou povinnost. Proti tomuto závěru (na kterém napadené rozhodnutí spočívá) však dovolání nebrojí; dovolací argumentace se soustřeďuje výhradně ke zpochybnění závěru o promlčení nároku, který odvolací soud přijal jen ohledně částek 10 miliónů Kč (co do určení pravosti 8.872.000,- Kč) 3,5 miliónů Kč a 1,5 miliónu Kč (co do určení pravosti pohledávky ve výši 8.000.000,- Kč).

Pro zpochybnění správnosti napadeného rozhodnutí v dotčeném rozsahu (co do pohledávek ve výši 6.100.000,- Kč, 2.000.000,- Kč, 4.700.000,- Kč a části pohledávky /3 milióny Kč/ uplatněné v celkové výši 8.000.000,- Kč) je tudíž argumentace k promlčení právně bezcenná a k založení přípustnosti dovolání prostřednictvím § 237 odst. 1 písm. c/ o. s. ř. zjevně nezpůsobilá. Nejvyšší soud proto dovolání v této části odmítl podle § 243b odst. 5 a § 218 písm. c/ o. s. ř. jako nepřípustné.

Ve zbývajícím rozsahu shledává Nejvyšší soud dovolání přípustným dle § 237 odst. 1 písm. c/ o. s. ř., když napadené rozhodnutí potud vskutku řeší otázku, která je (vzhledem k obsahu zrušujícího usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 2. srpna 2007, č. j. 8 Cmo 331/2006-80) odvolacími soudy rozhodována rozdílně.

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Skutkový stav věci, jak byl zjištěn soudy nižších stupňů, dovoláním nebyl (a se zřetelem ke způsobu,

jímž byla založena přípustnost dovolání, ani nemohl být) zpochybněn a Nejvyšší soud z něj při dalších úvahách vychází.

Vady řízení, k nimž Nejvyšší soud u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), nejsou dovoláním namítány a ze spisu se nepodávají, Nejvyšší soud se proto - v hranicích právních otázek vymezených dovoláním - zabýval tím, zda je dán dovolací důvod uplatněný dovolatelem, tedy správností právního posouzení věci odvolacím soudem.

Podle ustanovení § 397 obch. zák., nestanoví-li zákon pro jednotlivá práva jinak, činí promlčecí doba čtyři roky.

Dle ustanovení 398 obch. zák. u práva na náhradu škody běží promlčecí doba ode dne, kdy se poškozený dozvěděl nebo mohl dozvědět o škodě a o tom, kdo je povinen k její náhradě; končí však nejpozději uplynutím 10 let ode dne, kdy došlo k porušení povinnosti.

V této podobě, pro věc rozhodné, platila citovaná ustanovení obchodního zákoníku již v době hotovostních výběrů částek 10 miliónů Kč a 3,5 miliónů Kč z účtu podílového fondu i v době bezhotovostního převodu částky 1, 5 miliónu Kč z účtu podílového fondu na účet investiční společnosti a později nedoznala změn.

Podle opatření Ministerstva financí ke způsobu a rozsahu zveřejňování informací o hospodaření investičních společností, investičních a podílových fondů, č. 101/1 591/1996, ze dne 2. února 1996, registrovaného v částce 19/1996 Sbírky zákonů a uveřejněného ve Finančním zpravodaji číslo 2/1996, Ministerstvo financí na základě § 26 zákona č. 248/1992 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech, ve znění pozdějších předpisů, stanoví, že zpráva o hospodaření investičních společností, podílových a investičních fondů za rok 1995 bude zpracována minimálně v rozsahu stanoveném zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví (§ 18) a sdělením Ministerstva financí, publikovaném v Obchodním věstníku č. 42/1993. Účetní výkazy Rozvaha a Výkaz zisků a ztrát se předkládají v plném znění. Zpráva bude doplněna tabulkou podle dále uvedeného vzoru.

S odvolacím soudem lze souhlasit v tom, že skutková tvrzení, z nichž dovolatel dovozuje odpovědnost depozitáře (úpadce) za vznik jím tvrzené škody, v žádném případě nevedou k závěru, že by škoda měla vzniknout až po zrušení společnosti L a jejím vstupu do likvidace, respektive až poté, kdy byl dne 9. července 2008 podle § 44 odst. 1 písm. d/ ZKV zrušen konkurs na majetek společnosti L. V tomto ohledu odvolací soud přiléhavě uzavřel, že ke vzniku škody mechanismem tvrzeným dovolatelem by došlo u částky 10 miliónů Kč (určení pravosti co do částky 8.872.000,- Kč) 11. listopadu 1996 a u částek 3,5 miliónů Kč a 1,5 miliónu Kč již jejich poskytnutím (28. července 1995 a 13. května 1996).

Zjevně nesprávný je též úsudek (odvolacím soudem kritizovaný), že podílníci podílového fondu se mohli dozvědět o vzniku škody tvrzeným porušením povinností depozitáře až po zrušení investiční společnosti a jejím vstupu do likvidace. Potud lze shodně s odvolacím soudem uvést, že závěry obsažené v R 6/2007 vskutku platí pro jiný způsob vzniku škody. Zcela jistě totiž existuje řada jiných okolností, jež daleko dříve mohly vést k poznání podílníka, že z podílového fondu byly protiprávním způsobem vyvedeny (k jeho škodě) peněžní prostředky.

S dovolatelem však lze plně souhlasit v tom, že na základě skutkového stavu věci zjištěného soudy nižších stupňů byl přinejmenším předčasný závěr, že podílník podílového fondu se (alespoň) mohl dozvědět o škodě a o tom, kdo je povinen k její náhradě (§ 398 obch. zák.), na základě účetní závěrky podílového fondu pro příslušný rok. Odvolací soud v dotčeném směru zformuloval příslušný závěr na základě toho, jak by podle výše označeného opatření Ministerstva financí měla vypadat zpráva o hospodaření investičních společností a podílových a investičních fondů. Z takto obecně

formulovaného závěru se však nepodává, který z údajů v takové zprávě (účetní závěrce) obsažený by podílníku podílového fondu poskytl informaci o tom, že protiprávním jednáním byla (na úkor podílníka) způsobena škoda na majetku podílového fondu a který údaj by mu poskytl informaci o tom, kdo je povinen k náhradě takové škody. Bez skutkového zjištění o tom, jak vypadala konkrétní zpráva o hospodaření investiční společnosti a zpráva o hospodaření podílového fondu v rozhodném období v této věci, je úsudek odvolacího soudu, odvolávající se na očekávanou (nikoli skutečnou) podobu zprávy (účetní závěrky) toliko hypotetický a již proto nemůže obstát v rovině právní.

Nejvyšší soud tudíž, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), napadené rozhodnutí ve zbývajícím rozsahu zrušil, včetně závislého výroku o nákladech řízení (§ 242 odst. 2 písm. b/ o. s. ř.) a potud vrátil věc odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 2 a 3 o. s. ř.).

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Likvidace dědictví](#)
- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)
- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)